

1645

1. Wibelius, Joachimus: De adulterio

1647.

1. Wibelius, Joachimus: De beneficiis competentiae

2. Wibelius, Joachimus: De retractu conventionali.

3. Wurmserus, Johannes: De jure aggravandi . . .

1648

1. et Gruberus, Wolfgangus Gualterus: De Transmissioibus.

2. Exempl.

1649.

1. Zankerbach, Wolfgang Adamus: De contractibus in genere.

2. Wibelius, Joachimus: De praesentia juris.

3. Wurmserus, Johannes: De testamentis privilegiatis

sen minus solemnibus.

1650

1. Zankerbach, Wolfgang Adamus: De inventario hereditatis

1651.

1. Gruberus, Wolff. Gualterus: De jure et contractu employten.

Fico

1651.

2. Inkerus, Wulff. Qualiter: de regalibus.
3. Wagnerus, Georg. Fridericus: de allegationibus.

1652

1. Lamberbach, Wolfgang Adam: de usufructu paterno
2. Lamberbach, Wolfgang Adam: de legitimacione per sub.
sequens matrimonium.
3. Wasmserus, Iohannes: de regali uectigalium jure.

1653

1. Lamberbach, Wolfgang Adam: de donationibus
propter nuptias.
2. Lamberbach, Wolfgang Adam: de testamentis judiciali
3. Lamberbach, Wolfgang Adam: de separatione
29. sept. 1653. 1754.
4. Lamberbach, Wolfgang Adam: de transiione actionum

1657

1. Linder, Wolf, Malheur: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

2. Weymann, Jörg, Bismarck: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

1658

1. Linder, Wolf, Malheur: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

2. Weymann, Jörg, Bismarck: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

3. Weymann, Jörg, Bismarck: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

3

1659

1. Linder, Wolf, Malheur: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

2. Weymann, Jörg, Bismarck: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

3. Weymann, Jörg, Bismarck: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

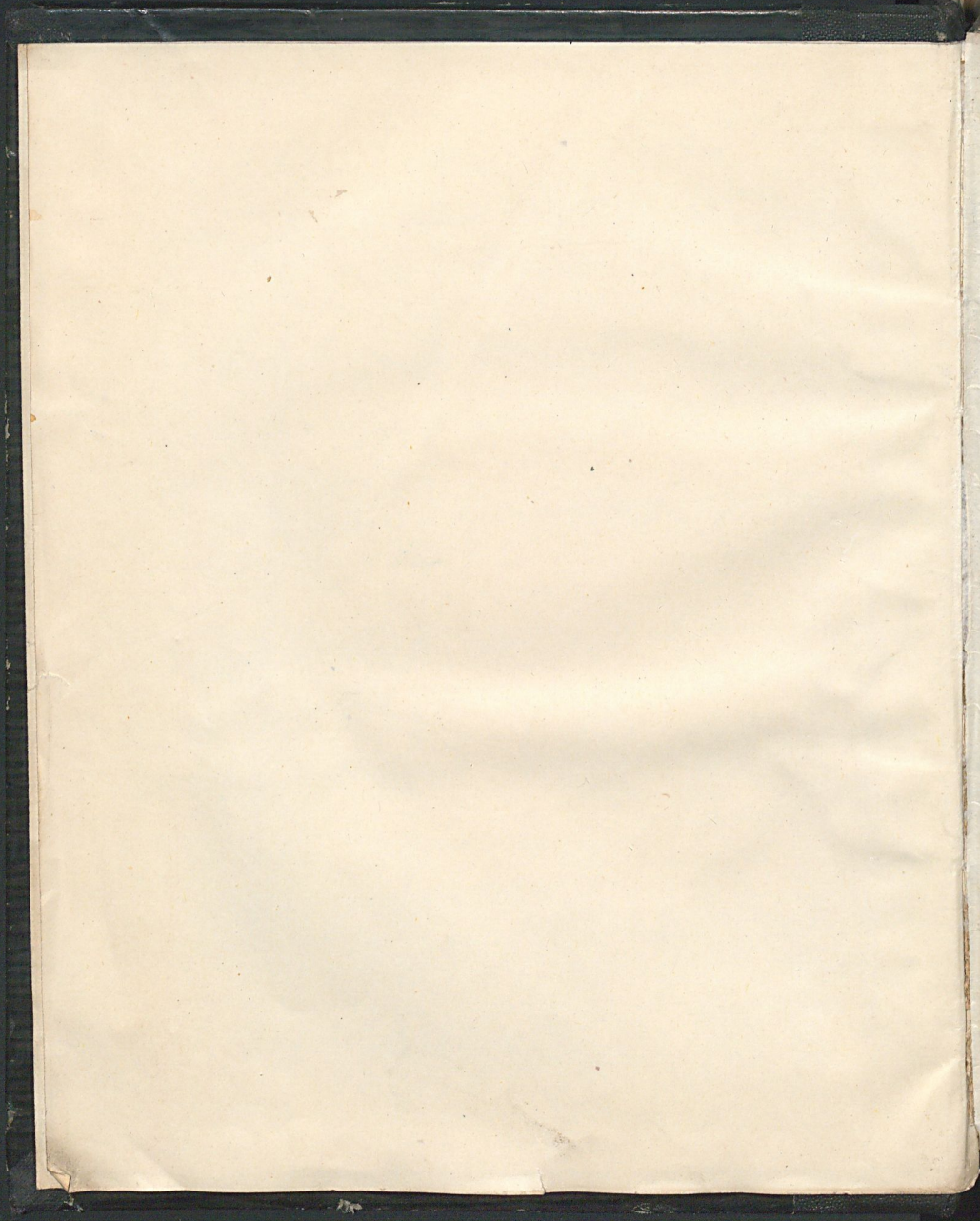
3

4. Linder, Wolf, Malheur: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

4

UNIVERSITÄT

1773

AD

INSTITUTION

University of Leipzig, Faculty of Arts
Library of the Faculty

Dr. Joachimo Wibelio

Dr. JOACHIMO WIBELIO

IC ET ANTECESSORE INCLYTE

MDCCXXXIII UNIVERSITATIS CELEBR.

MDCCXXXIII UNIVERSITATIS CELEBR.

MDCCXXXIII UNIVERSITATIS CELEBR.

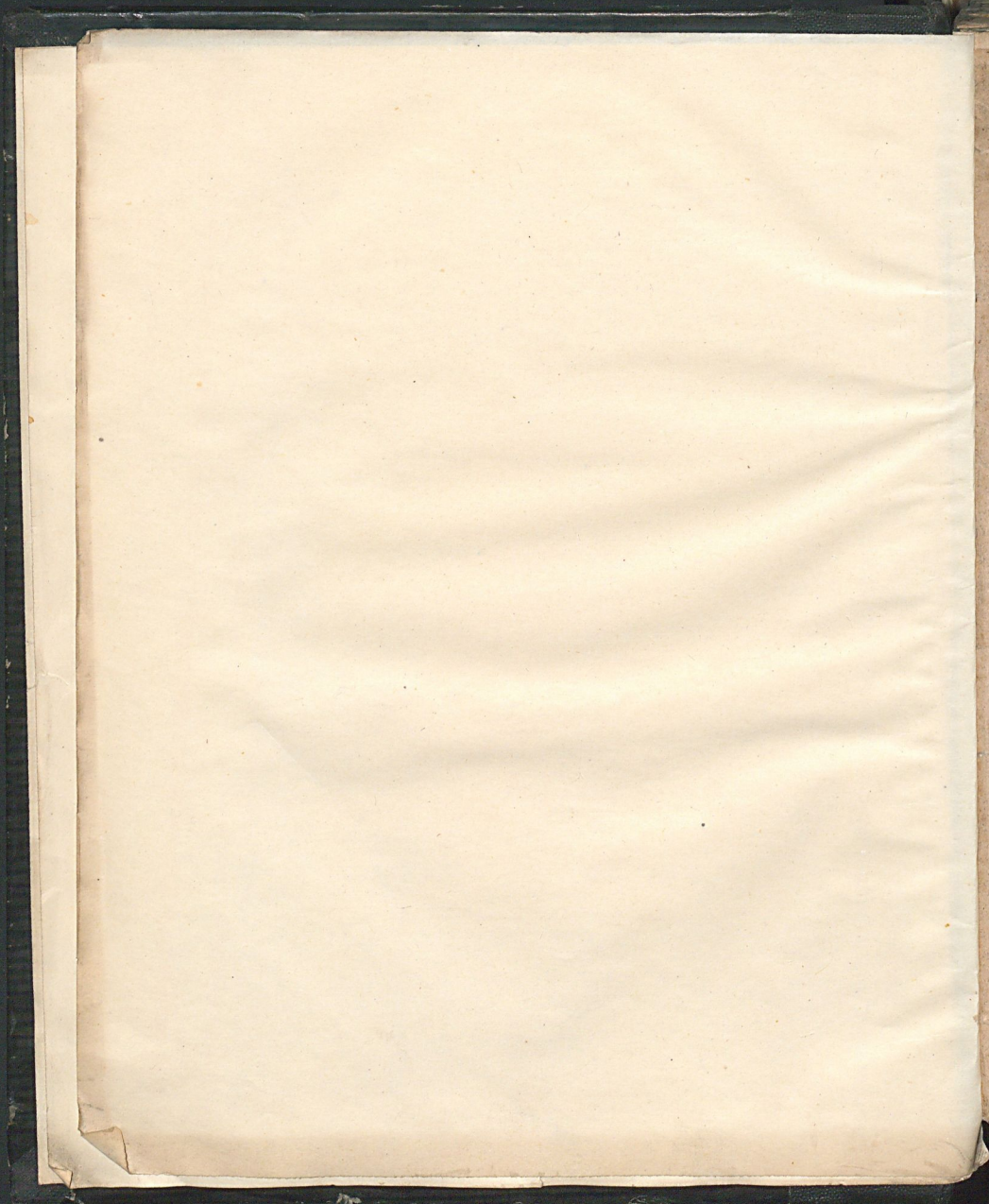
JOACHIM WIBELIO

JOACHIM WIBELIO

JOACHIM WIBELIO

JOACHIM WIBELIO

9569

No 219.

I. N. D. N. J. C.

1650/1

Disputatio Juridica,

De

INVENTARIO HEREDITATIS,

Quam

10

PRÆSIDE

WOLFGANG-ADAMO *Lauterbach/*

U. J. D. & in Academia Tubingensi
Professore,

Ad diem 2. Novembris,

Horis locog. consuetis,

Publico examini submittit

GEORG-FRIDERICUS *Wallisser/*
ESSLINGENSIS.

Anno M. DC. L.

MAGNIFICIS,

*Nobilissimis, Amplissimis, Consultiissimis,
Excellentissimis, Prudentissimis, &c.*

DN. ANDREÆ BURCKHARDO, Jcto celebratissimo,
Serenissimo Würtemb. Principi à Consiliis Regiminis Secretiori-
bus, Aulæ Cancellario, Feudorumque Ducatus Præposito, &c.

DN. GEORGIO WAGNERO, Liberæ S. R. I. Civitatis
Eßlingensis Consuli Regenti gravissimo, &c.

DN. JOHAN-CASP. DAURIO, } Ejusdem Reip. Cof.
DN. GEORG. SCLOSBERGERO, } Spectatissimis, &c.
DN. JOHAN-CUNRAD. CREIDEN- } ICris Eminentissi-
MANNO, } mis, Consiliariis &
Advocatis ibidem
dexterrimis, &c.

DN. PHILIP. KNIPSCHILTIO, }
DN. GEORGIO GAUPIO, Liberæ Imperialis Civitatis
Biberacensis Consuli Evangelico meritissimo, &c.

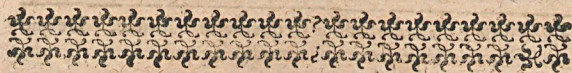
DN. JOHAN-WILHELM. RUTHARDO, Celsissimi
Ducis Würtemberg. Præfeto Winendæ fidelissimo, &c.

*Maximis suis Dominis Patronis, Mecænaribus, resse-
ræ Adfinibus & Promotoribus, omni, quo potest
submisso Observantia cultu constantè prosequendis
Parentumque instar colendis, amantissimis, &c.*

*Hoc quæcunque Academicum Exercitiùm;
Subjectionis, gratitudinis, necessitudinis &
pietatis signaculum.*

*In sui ulteriorem commendationem, humilimè
dedicare debuit, in simulque vitam longæ-
vam, cum felicitate omnigena animatus ad-
precari voluit*

Autor.

CUM DEO.

Thesis I.

Uamvis quilibet patrimonii sui vires sci-
re praesumatur : Mascard. *de probat. concl.* 737.
accidit tamen haud raro, teste quotidiana ex-
perientia, ut de facultatibus suis amplius,
quam in illis est, sperent homines; *l. 10. ff. qui & ad*
quibus manum. §. in fraudem. 3. l. qui & ex quib.
caus. manum. & qui hodie divitiis gloriantur,
cras pauperrimi deprehendantur. † Si hoc in propriis; quid
mirum, si de alienis plus sperantes saepius decipiamur? Expe-
riuntur hoc ipsum quotidie heredes; qui lucrosas credunt, sed
saepè damnosas inveniunt hereditates, non sine maximo illo-
rum damno. † Adita enim hereditate, heredes ad omnia
hereditaria obligantur onera; licet vires hereditatis exce-
dant vel maximè, *l. 8. ff. de A. & O. H. l. 33. ff. solut. matrim. l. 10.*
C. de jur. delib. Succedunt namque in universum jus defun-
cti; *l. 24. de V. S.* ac legibus nostris quodammodo una eadem-
que videtur persona heredis, & ejus, qui in eum transmittit
hereditatem: *Nov. 48. in pr.* Undè pariter, ut defunctus, obli-
gatur & tenetur successor; *dd. II. §. 2. ff. de V. O.* omnis-
que hereditas, quæ heredem invenit, solvendo esse dicitur,
l. 36. ff. de bon. libert. Anton. Faber Jurispr. Papinian. tit. quib. ex
caus. manum. non lic. princ. 5. illat. 1. † Sed cum hoc ipsum non
raro comitem haberet iniquitatem; Legislatores propterea
duo introduxerunt juris remedia; quibus heredes periculum
illud evitare possint: Jus nimirum deliberandi, & Inven-
tarii beneficium. §. *Extraneis. 5. l. de hered. qualir. & differ.*
s. 1. ff. & C. de lur. delib. † Prius hodiè parum utile & super-
vacuum esse censetur, *l. f. §. 13. C. de lur. delib.* Posterius verò

Proemium.

10

21

31

41

51

A 2

op-

oppidò utilè & salutare, adhuc frequentatur quotidie. De quo sequentibus thesibus pro ingenii modulo agam.

II.

1.
Sedes mate-
ria.

2.

Quod igitur D E U S benè vertat ! † Sedes hujus tractationis habetur in *l. ult. C. de jur. delib.* (quam æquissimam & nobilissimam appellat ipse Justinianus Imp. in §. *Extraneis. s. l. de hered. qualir.*) & *Novell. 1. cap. 2.* † In Digestis hujus materiæ nullum reperitur vestigium; quippe quæ compilata sunt ex responsis. Veterum J Ctorum; *const. de concep. D. §. 4.* quibus incognitum erat hoc juris remedium, ab Imperatore Justiniano demum introductum.

III.

1.
Tractatio
nominis.

2.

3.

4.
Æymologia.

His præmissis, nunc ipsius, quantum per ingenii tenuitatem, & ætatis rationem licebit, materiæ penetrabilia intrabo; † Potior quidem rerum, sed prior verborum habenda est ratio; quæ ad ipsius rei cognitionem quasi janua est ac via, & quæ mens ad rem ipsam meliùs cognoscendam quasi præparatur. † Inventarii autem vocabulo passim utitur Justinianus noster, *l. f. C. de jur. delib. l. 27. C. de Episc. aud. l. f. C. arbitr. tutel. l. f. §. 6. C. de curat. furios. ut & Antecessores ejus, Imp. Arcadius & Honorius, in l. 24. C. de Administ. tut.* Ulpiani quoque ætate hoc vocabulum, quamvis non ab eruditis, receptum fuisse, testatur ipsemet Ulpianus, in *l. 7. pr. ibi: qui repertorium non fecit. quòd vulgò Inventarium appellatur. ff. de admin. tut. l. 1. §. 3. ff. de tut. & ration. distrah. l. 15. pr. ff. de reb. auct. jud. poss.* † Cæterum Tulliano ævo, & toto post seculo, hoc vocabulum in usu non fuisse, scribit Vossius *lib. 3. de vitis sermon. cap. 16.* † Deductum est hoc vocabulum à verbo invenire, quòd in eor. res, de quibus quæritur, inveniuntur & reperiantur; sive quòd reperta & inventa eo inscribantur. Donell. *lib. 7. comm. jur. civ. c. 3.*

IV.

1.
Synonimia.

Inventarium vocatur quoque Repertorium. *l. 7. pr. ff. de admin. tut.* Item Index bonorum Regestum, vulgò Registrum, (à quo mutuo acceperunt Germani voces *Register, Registratur, Registrator* / *Jvid. Vols. d. et. lib. 1. c. 18. pr. Ali-*

Aliquando Commentarius facultatum, Nov. Leon. 110. Synopsis bonorum, l. 5. §. 11. ff. de reb. eorum, qui sub tut. vocabulo natura græco, sed usu latino facta. Cujac. lib. 8. obs. 16. † Græcis dicitur ἀναγκαστική, l. 15. pr. ff. de reb. auct. jud. poss. ἀναγκαστική. Novell. Constantini Porphyrogeniti, 11. ap. Iob. Leunclav. tom. 2. Iur. Græc. Rom. pag. 155. Justinianus Imperator in Constitutione sua Græca, quæ inter Novellas primum locum obtinet, latinum vocabulum retinet; quem etiam sequitur Theophilus in §. pen. I. de hered. qual. & diff. & Eustathius de tempor. intervall. apud Leunclav. tom. 2. Iur. Græc. Rom. pag. 215. Qui hoc tamen vocabulum græcis literis scribunt, ἰνβενταριον. Invenitur etiam ἰνβενταριον, in eodem sensu, vid. Johan. Meurs. in Glossario Græco Barbaro voce ἰνβενταριον. † Germani, uti infinitos alios, ita huic quoque tanquam artis juris civilis terminum, usu receperunt. Ord. Polit. de Anno 1577. tit. 32. Von den Pupillen §. Item daß er / ibi: ein Inventarium auffrichte. Fürstl. Würt. Landr. p. 3. tit. 21. 22. & passim. Unde & verbum istud venteren. Landr. p. 3. t. 9. & passim.

V.

Hoc nomen est ex genere eorum, quæ περιουσία, ad aliquid referuntur, & ex eo distinguuntur. Petr. Gregor. Syntagn. jur. part. 3. lib. 46. c. 3. num. 2. De diversis siquidem rebus diversa conferuntur inventaria; quæ à subjecto vel objecto diversas recipiunt appellationes. † Hinc inventarium Hereditatis, Dotale, Ecclesiasticum, de quo Carpz. Iurispr. Confistor. lib. 1. tit. 10. def. 157. & seqq. Item Inventarium Tutorum, Curatorum, Creditorum, Fiscii, Usufructuarii, Orphanotrophorum, Prælatorum & aliorum, qui administrationis suæ rationes, (quarum basis & fundamentum est inventarium, Boër. decis. 61. n. 6.) reddere, vel res aliquas restituere tenentur, Carpov. Iuris. forens. p. 2. c. 42. def. 8. num. 4. Rittersh. ad Novell. p. 6. c. 8. n. 46. Johan. Gars. tr. de expens. & Melior. c. 11. n. 64. 66. & seqq. Christoph. Philip. Richter. decis. 58. num. 1. & seqq. † In venditione prædii mobilia quoque, in prædio mansura, confignantur & inventarium rediguntur: unde quaeritur, prædio cum inventario vendito aut legato, quid debeat?

A 3

Vid.

1.
Diversa inventary
Species.

2.

3.

46

Vid. Carpzov. lib. 5. tit. 4. Respons. 26. † Nobis hoc loco de Inventario hereditatis erit sermo; quod à formâ etiam so- lenne vocatur, Hillig. ad Donell. Enucl. lib. 7. c. 3. lit. E. Et à Ger- manis in specie dicitur etn Erb-Register.

Vl.

Traſtatio rei generalis.

- 1. Definitio.
- 2.

Poteſt autem hoc, quod ab herede de rebus hereditariis con- ſicitur, delineari; Quod ſit hereditarium rerum ab he- rede legitime conditum repertorium, heredem ab omni hereditario damno liberans.

Genus proximum, in hac deſcriptione poſitum, eſt reper- torium; quod utique deſinito latius patet, & in quid de multis ſpecie differentiſus prædicatur, uti Theſis præcedens ſatis oſten- dit. Reliqua deſcriptionis verba, objectum, ſubjectum, formam, & ſinem reſpiciunt, & hoc inventarium ab aliis diſcernunt.

Vll.

- 1. Diviſio.
- 2.

Traſtatio rei ſpecialis. Cauſa efficiens remota.

- 3.
- 4.

5. Cauſa proxima.

6. Cauſa proxima.

Divisionem hereditatis Inventarium recipit nullam. † Ad cauſarum itaque examen progrediar. † Cauſam efficientem re- motam, habet Jus civile Romanum; & quidem in ſpecie no- biliffimam & æquiſſimam Imperatoris Juſtiniani conſtitutio- nem; quæ extat in l. f. c. de iur. delib. † Quamvis enim non dubitem, quin & ante Juſtinianum heredes, res in heredita- tibus repertas conſignaverint, ac deſuper repertorium confece- rint. † Verum ut certo tempore, certoque modo illud conſicia- tur, & tanquam ſpeciale iuris remedium & beneficium inſignes iuris effectus producat, Juſtiniana demum conſtitutione factum atque introductum eſt, teſte ipſo Imperatore in d. l. f. §. 14. ibi: cum enim gemini erant heredes inventi ſunt, unus quidem ex anterioribus, qui deliberationem dedit, alter autem rudis & novus à noſtro nomine repertus, &c. Unde etiam novum vocatur beneficium, in d. §. 14. vers. & ſibi imputet, qui pro novo beneficio. † Cauſa autem interna, quæ Imperatorem ad hoc beneficium concedendum ſin- gulariter movit, eſt ſumma ejuſ benevolentia, & ſubditorum cura. §. 5. l. de hered. qualir. & diſſer. ibi: ſed noſtra benevolen- tia, &c. † Externam vero, ſive cauſam æqualem ipſe expo- nit Imperator in d. l. f. pr. & §. 1. c. de iur. delib.

Vlll. Cau-

Causa efficiens proxima est voluntas heredum, qui inventarium conficere & cupiunt & possunt. † Caterum hęc inventarium non est absolutę necessitatis; & heredes ad illud faciendum inviti non coguntur: sed in illorum est arbitrio, an recta, via & purę an verò cum inventarii beneficio hereditatem adire velint. l. f. §. 1. & §. 14. ibi: electionem ei damus, vel nostram constitutionem eligere, & beneficium ejus sentire: vel se eam aspernandam existimaverit. C. de Jur. delib. C. I. A. lib. 29. tit. 2. th. 34. n. 1. Perez. in C. de Jur. delib. n. 17. Beneficium enim invito non datur. l. 69. de R. I. † Nec tenentur heredes expressè & coram iudice hanc suam voluntatem profiteri, hocque beneficium specialiter implorare. Sufficit enim, si ipso facto ostendant, quòd hoc uti velint beneficio. Nec ulla ulterior superioris imploratio est necessaria. Diss. Ant. Faber in Cod. tit. de Jur. delib. def. 20. n. 2. Nam Justinianus generali constitutione, hanc inventaria conficiendi facultatem concessit. d. l. f. §. 13. ibi: cum enim liceat eis & adire hereditatem & sine damno ab eà discedere ex presentis legis auctoritate. & §. 14. Quodcunque autem legibus est permissum, illud precibus frustra postulatur. l. un. C. de thesaur. † In Gallia tamen, & ex Constitutione Caroli V. Imperatoris in Provinciis Belgicis, heredes tanquam specialem gratiam, à Principe vel Senatu, Inventarii beneficium impetrare tenentur: teste Johan. Paponio, lib. 21. tit. 20. arrest. 1. Joh. à Sande, lib. 4. decis. Frisc. tit. 12. d. f. 1. Perez. in Cod. tit. de Jur. delib. n. 9. in f. Petr. Gude- lin. de Jur. novissimo, lib. 2. r. 18. in f. † Ex jure quoque Provincia- li Württembergico protestatio coram duobus iudicibus, vel aliis honestis viris est necessaria. Landr. part. 3. tit. 22. §. Wann nun eintr. † Illud deniq; hodie in nonnullis locis est receptum, ut he- redes nolentes volentes inventaria conficiant. Et hoc plerum- que propter publicum interesse; ut constet de quantitate patrimo- nii, & an etiam in censu agendo defunctus fideliter bona sua indi- caverit. Ritterh. ad Nov. part. 6. c. 8. n. 20. C. I. A. d. th. 34. n. 1.

IX.

Possunt autem omnes heredes, dummodò velint, hoc fa- luberrimum amplecti remedium. l. f. pr. ibi: sed etiam ad omnes, &c.

1.
Causa effi-
ciens proxi-
ma.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

- omnes, &c. C. de iur. delib. §. 1. de hered. qual. ibi: sed nostra benevolentia commune omnibus subiectis Imperio nostro hoc beneficium praestitit. Scharid. ad d. l. f. pr. n. 5. Nec interest, Sui, an Extranei sint heredes: d. l. f. §. 2. ibi: adeant vel se immisceant. Legitimi, an Testamentarii: d. l. f. §. 1. Instituti, an Substitui: Civiles, an Praetorii. arg. l. 2. de bon. poss. l. 117. de Re. l. Sive ex Parte, sive ex Assc. sint heredes, d. l. f. §. 1. sive Fiduciarii, sive Fideicommissarii. arg. §. 2. §. 7. Inst. de fideicom. hered. arg. l. 8. §. 1. quib. mod. pig. sol. † Nisi fiduciarius sponte totam hereditatem restituerit; vel à Praetore coactus illam adierit & restituerit. Quibus casibus fiduciario inutile plane esset hoc iuris remedium. Cum hereditariae actiones tunc adversus fideicommissarium tantum competant, nullo commodo aut damno apud fiduciarium permanente. §. 7. Inst. de fideicom. hered. † An verò fideicommissario quoque proffit, anceps est quaestio: quam nos simpliciter affirmandam censemus; sequentes Bachovium, Hunnium, ad Tr. vol. 2. disp. 12. th. 9. l. 4. & Fachineum, lib. 6. controv. 31. † Heres heredis, quin à defuncto inchoatum perficere, vel etiam de novo repertorium inchoare possit, nulli dubitamus, arg. l. 7. §. 1. ff. de A. & O. H. l. 194. l. 39. de R. l. modo hereditas sit transmissa; & primus heres tempore vel alio modo ab eo non fuerit exclusus, arg. l. 175. §. 1. l. 177. de R. l. † Etate vel alià ratione, si heredes impediuntur; Tutores, Curatores vel Procuratores illorum nomine inventaria conficientes, illos ab omni hereditario onere immunes reddere possunt. d. l. f. §. 3. arg. Novell. 10. cap. 4. §. 1. Bachov. ad Tr. d. disput. 12. th. 8. l. 4. C. l. A. lib. 29. §. 2. th. 31. † Et si hoc ipsum Tutores & Curatores neglexerint, pupillis ac minoribus ad facultatem illam recuperandam, indulgetur in integrum restitutio. Novell. 1. cap. 4. §. 1. arg. l. 7. §. 5. de Minor. Johan. à Sande lib. 4. decis. Fistic. tit. 12. def. 1. inf. Petr. Gregor. Syntag. iur. lib. 46. c. 3. n. 4. Aur. Thesaur. dec. 155. qui in procuratore speciale requirit mandatum. † Quid si notorium sit, hereditatem locupletem esse? Hoc quoque in casu remedium nostrum locum habere, rectè defendit Scharidus, ad d. l. f. §. 1. n. 3. per illum ipsum. §. 1. † Nec in totum exclu-

de Inventario Hereditatis.

cluditur per Testatoris prohibitionem. *arg. l. 55. de Legat. 1.*
Communis enim est Dd. traditio; testatorem non posse remitte-
tere, quod ad solius heredis damnum pertinet; *per l. pen. C.*
ut in post. legat. & l. 1. C. de V. sup. Bach. ad Tr. d. th. 8. Lit. d. in f.
vid. tamen Anton. Faber in C. tit. de Jur. delib. dis. 43. † Per
alium quoque cognatum, qui se hereditatem pure & simpli-
citer aditum promittit, proximior non impeditur, quo mi-
nus illam sibi delatam cum inventario adire possit. *arg. d. l. f.*
& Nov. 1. c. 2. † In Galliâ tamen Regum rescriptis, quibus
hoc beneficium conceditur, talis adjici solet clausula: *Dum-*
modo alius non sit, qui se heredem simplicem dicat, Papon. lib. 21.
tit. 9. arrest. 2. ubi testatur, quod hoc ipsum, licet in Rescrip-
tis omisum fuerit, tacite tamen semper subintelligatur; ut
simpliciter adeuntes aliis, licet proximioribus præferantur.
Quod ipsum & in Provinciis Belgicis receptum esse, testes
sunt Petrus Gudelinus *de jur. nov. simo. lib. 2. tit. 18.* Perez. *in*
Cod. de jur. delib. Johan. à Sande d. lib. 4. t. 12. des. 3. ub. vide li-
mitaciones. † Legatariis & particularibus fideicommissariis
inutile est hoc beneficium. Cessat namque in illis damni pe-
riculum, propter quod introductum est hoc juris remedium,
l. 32. ff. Mandat. l. 15. C. de donat. §. 1. Inst. de sing. reb. per fidei-
com. l. 114. §. 3. de Leg. 1. l. 1. §. 17. ff. ad Sc. Trebell. junctâ l. f.
C. de tur. delib.

X.

Adhibentur Notarii, quibus, tanquam instrumentis
ad inventaria conscribenda heredum voluntas utitur. † Et
hoc quidem ex juris necessitate; quæ sola testium præsentia ad-
impleri nequit. *l. f. §. 2. ibi: modis omnibus impleatur sub præsen-*
tia tabulariorum. C. de jur. delib. † Cum autem Imperator Ta-
bulariorum, in plurali numero, facit mentionem; propterea
duos ad minimum adhibendos esse, censet C. I. A. *libr. 29. t. 2.*
th. 32. num. 2. Scotan. *Exam. Jurid. tit. de tur. delib.* Alii verò
in singulis actibus unum sufficere existimant; dicentes Impera-
torem *in d. l. f. §. 2. ut & in Novell. 1. cap. 2. §. 1. ad plures in fu-*
turum actus respexisse; & regulariter ad actum unum unicum
sufficere notarium, Sichard. ad d. l. f. §. 2. num. 18. Rittersh. ad
Nov. part. 6. cap. 8. num. 8. Bach. ad Tr. vol. 2. disp. 12. th. 8. L. d.

B

Ludw.

9.

10.

11.

12.

Causa in-
strumen-
talis.

2.

3.

Ludw. Exerc. 8. th. 10. Lit. C. Henr. Zoës. ad D. 1. de iure delib. num. 7. Quorum sententia exinde redditur probabilis, quod & in aliis locis, ubi unus saltem requiritur, Imperator tamen in plurali loquatur numero, habito respectu ad plures futuros casus. Et cum hæc ultima interpretatio consuetudine quoque sit recepta, ab illâ recedere, haud erit tutum. Optima enim legum interpretis est consuetudo. l. 37. ff. de LL. † Rogari autem debent Notarii ad inventaria conficienda. propter generalem Imperii constitutionem, de anno 1512. von Notarien. §. und nachdem: ibi: die allweg darzu gebetten und erfordert / re. & §. seq. es ist auch ein. Rittersh. ad Novell. d. cap. 8. num. 8. Wesenb. ff. de fide instr. num. 5. † Jus Provinciale Württembergicum iuratos judiciales Grammateos adhiberi iubet. Landr. p. 3. t. 22. §. und ob wol.

XI.

Pergo ad materiam inventariorum; quæ duplex est; Ex qua, & circa quam. † Materia ex qua, sive in qua scribuntur repertoria, olim erat varia; & confici poterant inventaria in quacunque materia; sicuti testamenta. §. 12. l. de testam. l. 1. pr. ff. de bon. poss. secund. tabul. Rittersh. ad Nov. part. 9. c. 24 n. 14. † Sed vigore constitutionis Imperii de Anno 1512. von den Notarien / tantum in membrana seu pergamento, majoris firmitatis & durationis ergo, non verò in papyro à Notariis scribenda sunt instrumenta. §. die Notarien sollen auch. ibi: auff Pergament und nicht Papier / in Lateinischer oder Teutscher Sprach schreiben. Petr. Denais. jur. Camer. voc. instrumenta. † Et papyracea in summo Imperii iudicio nullam vim obtinere, tradit Mynsingerus 1. obs. 80. & Rulandus 2. de Commiss. §. cap. 7. † Nisi in loco, ubi instrumentum conficitur, aliud consuetudine sit receptum; quæ etiam in Camera Imperiali attenditur; docente Gailio 1. obs. 119. num. 3. & Arnoldo de Reyger ad d. Myns. obs. 80. ubi indefinitè de tali consuetudine testatur.

XII.

Materia circa quam, sunt res, tam mobiles, quam immobiles; corporales & incorporales; debita & credita, resque hereditariæ omnes; quas inventario specificè & nominatim in-

inferi, heres curare debet vel diligentissimè. l. f. §. 2. C. de jure
delib. Richter. *decis.* 59. num. 10. Würtemb. Landr. *part.* 3. t. 22.
 §. und ob wol. *ibi.*: alle und jede zu der Erbschafft gehörige Saach/
 Haab und Güter / auch alle Recht und Gerechtigkeit / Schulden
 und Gegenschulden / nichts aufgenommen. † Neque interest,
 sive defunctus habuerit prædictarum rerum dominium, & qui-
 dem vel plenum, vel minus plenum; revocabile vel irrevocabi-
 le; verum vel fictum; utile vel directum: sive aliud aliquod jus
 in re, sive ad rem. † Nam & res alienas in hereditate repertas,
 ad quas defunctus jus aliquod habuit, inventario inferendas
 esse, verius est. Sichard. *ad d. l. f. §. 2. num. 9.* † Nec aliud de
 fructibus jacente hereditate perceptis, & aliis accessionibus
 statuendum esse censemus, cum Bachovio *ad Tr. v. 2. D. 12. th. 8.*
Lit. f. & C. I. A. 2. de iur. delib. th. 31. in f. † Quid verò, si ali-
 quid in hereditate omissum esse dicatur? Regulariter pro in-
 ventario est præsumptio. Petr. Gudelin. *diã. libr. 2. c. 18. Berlich.*
part. 2. decis. 160. num. 15. Carpz. p. 3. c. 33. def. 8. n. 8. Richter.
decis. 59. num. 12. & seq. ubi elegans in hanc rem Facultatis Iuri-
dica Lipsiensis responsum refert. † Sed hæc præsumptio est tan-
 tum juris; quæ probationem in contrarium non excludit. Nam
 ipse Imp. Justinianus Creditoribus ac legatariis, qui inventa-
 rii conficiendi tempore abfuere, licentiam concedit inquiren-
 di per tormenta servorum, & per heredis ac testium juramenta.
d. l. f. §. 10. Nov. 1. cap. 2. §. 1. vid. Cujacium ad Nov. 1. & Rit-
tershusium ad Nov. p. 6. cap. 8. n. 31. † Et si præsentis quoque,
 aliquid heredis dolo omissum esse, saltem præsumptivè probent,
 Judex purgationis sacramentum heredi deferre poterit.
Carpz. Jurisp. forens. p. 3. c. 33. def. 11. Berlich. d. decis. 160. n. 17.
Richter. d. decis. n. 14. Ac ita quoque in Curia suprema Wir-
 tembergica judicatum esse, testis est Bocerus, *class. 3. disput. 11.*
th. 69. in fin. † Plenè autem si demonstrent creditores aut le-
 gatarii, res non omnes, quæ hereditatem augent, in inventarium
 esse relatas, tunc distinguendum judicamus: an ex negligentia
 vel ignorantia; an verò heredis dolo aliquid fuerit omissum.
 † Priori casu, heres nullam incurrit poenam. *arg. l. 42. de R. l. 6.*
presumitur, de R. l. in 6. aded ut propterea ipse nec juramento

- 10 onerari, sed res bonâ fide omiffas Inventario de novo adjicere possit, Carpz. *d. const. 33. d. 12. Richter. d. decis.* † In quem finem etiam nostris moribus ab herede usitatissima protestatio illa præmittitur: ut, si quid in inventarium non retulerit, quod tamen ad id pertineat, se id, quàm primum cognoverit, eò pertinere, bonâ fide in illud relaturum. Carpzov. *d. def. 12. num. 5. & 6. Bocer. class. 3. disput. 11 th. 70. Landrecht. part. 3. t. 22. inf.* Cujus tamen necessitatem in dubium vocat Giphanius *ad l. f. C. de jur. delib.* † Posteriori casu, si sc. dolosè aliquid celaverit vel subtraxerit heres; duplum rei celatæ vel subtractæ restituere, vel hereditatis quantitati computare compellitur. *l. f. §. 10. C. de jur. delib. &* si res illa legata fuerit, ejus Falcidiâ privat. *vid. Cujac. ad Nov. 1. † Beneficium tamen inventariî non amittit. arg. d. l. f. §. 10. Bachov. ad Tr. v. 2. d. 12. th. 8. Lit. f. Peretz. in C. tit. de jur. delib. num. 16. Joh. à Sande decis. Frisic. libr. 4. tit. 12. def. 5. Ludw. Exerc. 8. th. 10. L. c. † Moribus hodiernis, heredem non duplum, sed simplum restituere, & arbitrariè puniri, scribit, & præjudiciis confirmat Richter. *d. decis. 59. n. 18. Videantur quoque præjudicia apud Carpzovium.**
- 14 *prax. crimin. part. 2. q. 83. num. 84.* † Quicquid verò de jure Civili sit constitutum, & aliis in locis receptum: Jure Wirtenbergico, si animo doloso aliquid (so nicht gar geringschätzig) celaverit heres, universa tenetur præstare legata, & omne æs alienum exsolvere. *Landr. p. 3. tit. 22. §. und da ein Erb. Conjux quoque superstes, eandem ob causam, præter rei restitutionem, privatione ususfructus in bonis defuncti secundum jus provinciale acquisiti, & aliâ carceris vel pecuniaria pœna puniri jubetur. Landr. part. 4. tit. 3. §. inmassen wir dann. Plebst. disp. 3. ad*
- 15 *jus provinc. th. 269. Besold. ad jus provinc. p. 3. th. 139.* † Sed prædicta omnia tunc demum procedunt, si dolo malo, gefährlicher weiß / aliquid quod hereditatem auget, fuerit celatum: secus autem est, si omiffum aliquid fuerit, quo minuitur hereditatis quantitas, v. c. æs alienum; propter cujus omiffionem heres nulla afficitur pœna. *arg. d. l. fin. §. 10. d. t. 22. §. und da ein Erb. Siquidem hoc ipsum in heredis magis, quàm aliorum cederet damnum; nec dolo malo, gefährlicher weiß / factum dici possit. arg. l. 1. §. 2. ff. de dol. mal. Joh. à Sande d. lib. 4. t. 12. def. 4.*

XIII.

Veniamus ad Inventarii hereditatis formam; quæ con-
 fitit in ipsa prædictarum rerum specifica, & solenni
 descriptione ac annotatione. Specifica esse debet an-
 notatio, ut exindè & quantitas & qualitas rerum cognosci pos-
 sit. Solennis esse debet, ut fides tantæ rei sit certior; & suspi-
 cio & falsi periculum eò faciliùs excludatur. † Legitimo itaque
 tempore & modo ut fiat, necesse est. † Legitimum autem
 tempus, sunt tres menses; l. f. §. 1. §. 11. C. de jur. delib. ita ut
 intra primum exordium capiat, & intra reliquos duos menses
 modis omnibus impleatur inventarium; computatis in singu-
 los menses triginta diebus. d. l. f. §. 1. 2. & 11. † Quod 30. die-
 rum spatium regulariter mensis appellatione in jure nostro in-
 telligitur. d. §. 1. 2. & 11. *auth. jubemus. C. de jud. Johan. à Sande*
ad L. 101. de R. l. Alber. Gentilis de divers. temp. app. cap. 4. pag. 39.
 Etiam in Ordinatione Cameræ Imp. *part. 2. r. 33. §. und sollet*
in obgemelten Fällen te für einen Monat dreißig Tag gerechnet
werden. Wehnerus obs. pract. voc. Monat & de generali Germa-
niæ consuetudine, Myns. 6. observ. 40. in f. † Ad eò ut multi &
Medici & Jcti, hanc mensis computationem, etiam in ardua
illa quæstione de legitimo partus tempore observandum esse,
statuant: Carpov. lib. 2. Jurisp. Consistor. tit. 13. def. 225. &
lib. 5. Respons. 111. num. 17. Andr. Laurent. in Histor. anatom. lib. 8.
q. 9. Quibus tamen alii Jcti & Medici contradicunt quàm pluri-
mi, menses lunares in hac materia intelligentes. Alber. Gentilis
d. cap. 4. vid. elegans epist. Spigel. de incerto tempore part. Paul.
Zach. lib. 1. quest. med. leg. tit. 2. q. 2. n. 28. & seq. † Verùm
ut ex diverticulo in viam redeamus, tres illi menses currere in-
cipiant, non demum ex die aditæ hereditatis; sed ex quo heres
scit, sibi delatam esse hereditatem, per d. l. f. §. 2. Coler. de pro-
cess. execut. part. 2. cap. 3. num. 398. Peretz. in C. de jur. delib. n. 9.
Carpov. p. 3. c. 33. d. 13. † Communiter etiam placuit, pri-
imum inchoationis terminum, non peremptorium, sed tantum
admonitorium esse; & sufficere, inventarium, licet tardiùs in-
choatum, intra 3. menses esse perfectum. Bachov. ad Tr. v. 2. d. 12.
thes. 8. L. a. Peretz. d. l. n. 9. Sichard. ad d. l. f. Rittersh. ad Nov.
part. 6.

B 3

- 9 *part. 6. cap. 8. num. 41.* † Denique quod moribus nostris tempus illud legitima ex causa, prorogari possit, testes sunt Carpzovius *d. def. 13.* Giphanius *ad d. l. f. Wesenbecius* *de iur. delib. C. l. A. d. t. th. 32. num. 1.* † Ipse quoque Justinianus absentibus, non tantum trium mensium; sed unius anni spatium, à mortis tempore numerandum concessit. *d. l. f. §. 2.* † Jure Wirtembergico quale tempus observetur, videre est in §. *wann dann solch p. 3. t. 22. Landr.* XIV.

- I *Modus legitimus.* Ad modum legitimum pertinet, I. ut hoc inventarium fiat in presentia illorum, qui ad hujusmodi confessionem sunt necessarii. *l. f. §. 2. Cod. de iur. delib.* nimirum creditorum, legatariorum, & fideicommissariorum. *Nov. 1. cap. 2. §. 1.* Horum enim interest, videre, an omnia rite & fideliter expediantur. *Sichard. ad d. §. 2. n. 9.* † Cum autem ad hoc nemo, nisi vocatus, venire debeat; *Papon. lib. 15. s. 6. in app. 1.* propterea creditores & legatarii, si in eadem civitate sunt presentes, ipsi, aut illorum Tutores, curatores, aut procuratores, convocati jumentur. *Novell. 1. c. 2. §. 1.* aded ut non vocatis per inventarium nullum fiat prejudicium. *Joh. à Sande lib. 4. decis. Frisic. t. 12. def. 4. inf. Ant. Fab. in Cod. l. 6. tit. 19. d. 17. Harppr. ad §. sed nostra. l. de hered. qual. num. 4.* † Vocati vero, si inventario adesse nolint, ejus confessionem impedire haud possunt: sed heres testibus presentibus illud valide perficit: *Nov. 1. c. 2. §. 1. vers. nisi forte presentes.* † Atqui convocatio illa ab herede, privata denunciatione & certioratione si fiat, satis est, *per Nov. 1. c. 2. §. 1. ibi: ut oporteat heredem.* *Hart. Hartman, lib. 2. t. 41. obs. 2. n. 18.* Etiam moribus nostris, *Rittershus, ad Nov. p. 6. c. 8. n. 12.* † Incertos tamen creditores hodie per citationem edictalem evocandos esse, tradit post alios *Sichardus, ad d. l. f. §. 2. n. 20.* *Bachovius ad Tr. 9. 2. d. 12. thes. 8. l. c. Joh. à Sande d. def. 4.* † Absentes, & in eadem civitate si non fuerint creditores vel legatarii; heres, illorum nomine testes, numero tres, in eadem civitate substantiam possidentes, fideque dignos adhibere debet. *Nov. 1. c. 2. §. 1.* † Et secundum ea, quæ hæc dicta sunt, responderunt J.Ci Lipsienses; Anno 1630. *Demnach aber / und wann def. ver.*

verordneten Glaubiger / so in desselben Verlassenschaft Forderung haben / darzu gebühlicher nicht vorgeladen / oder in dero Abswesen drey Zeugen gültigst bezeugt / gutes Gerichts und Rathmens / und des Orts begitert und geseßen / erfordert worden seyn / so ist auch dñsals das Inventarium zu recht nicht beständig.
Nichter decis. 59. n. 9.

XV.

Ad modum legitimum pertinet, II. Heredis subscriptio. I

Requirat enim Justinianus in l. f. §. 2. C. de iur. delib. ut heres ^{Heredis sub-} se inventario subscribat, addita rerum quantitate, & quod ^{scriptio.}
 nulla malitia sit usus, nihilque penes eum remanserit. d. §. 2.
 † Si verò heres literarum sit ignarus, vel scribere præpediatur, Notario specialiter ad hoc vocato, coram testibus heredem cognoscentibus, subscriptionem illam demandare, & perspicuam illam Notarium inventario subscribere iubetur.
 † Ita tamen ut ipse heres hoc casu, propria manu apponat ³
 crucis signum; quod in iure nostro venerabile, sanctum, ^{Signum era-}
 honorandum, & fidei nostræ signum vocatur. l. f. §. 2. Cod. de ^{ciis.}
 iur. delib. l. 26. C. de Episcop. & Cler. l. 11. C. de Iudais. Novell. 123.
 c. 32. Ernest. Cothmann. ad lib. 1. C. vii. s. num. 2. † Veteres ⁴
 quoque illud appellarunt DEI & CHRISTI signum, (quod tamen Scævola, quippe Ethnicus, in l. 38. ff. de iur. & argens. legat. non intellexit) omniumque Christianorum insigne: ⁵
 Lipsius rr. de cruce. lib. 3. c. 15. in not. Pancirol. lib. 1. thesaur. v⁶
 riar. lect. c. 22. † Cujus usus olim & in communi vitâ, & in ritibus sacris erat maximus; sed ut tanquam pla. ceremonia, orationi adjecta, animos fidelium ad CHRISTI crucem eveheret; non materiæ alicui terrenæ aut figuræ, aut gestui affigeret. Isaac. Casaubonus, Exercit. 13. ad Annal. Eccles. Baron. cap. 33. † Et in hoc sensu nonnulli Augustinæ quoque confessio- ⁶
 ni additi, illud in quibusdam ritibus sacris hucusque retine- ⁷
 runt. † Addo & hoc, præcæ pietatis homines quondam, priusquam scribere inciperent, hoc crucis signum pingere solitos: ut antiquæ Scripturæ marmoribus insculptæ adhuc ostendunt; in quibus semper crucis signum præponitur & finem sequitur: teste Pancirole A. cap. 22. Illorum itaque exempla ^{ut}

- at heredes in dicto casu sequerentur, constituit Imperator Justinianus. † Quod ipsum tamen abrogavit consuetudo contraria; Rittershus, *ad Nov. p. 6. c. 2. n. 9.* ubique ferè etiam apud Pontificios recepta Zoë's, *Comment. ff. r. de iur. delib. num. 10.* qui aliàs superstitiosè sanctæ crucis signo abutuntur, Ernest. Corlamann, *d. l. n. 3.* † Reliqua etiam requisita, quæ in *d. l. f. & Nov. 1. c. 2.* recensentur, & nos hucusque breviter consideravimus, hodie ubique locorum non æqualiter & strictè observantur; sed multis in locis, Statuta specialia aut inveteratæ consuetudines vel aliquid detraxerunt, vel aliquid addiderunt.
- 9 Peretz, in *Cod. de jur. delib. n. 9.* Myns, *cons. 79. n. 51. & ad §. 5. Inst. de hered. qual. & differ.* † Nonnullis in locis requiritur, ut procedat obsignatio, vid. Richter, *decis. 59. n. 16.* & interveniat Judex. A Notariis quoque certo ordine hodie res annotari solent, vid. Joh. Rudolph. Sattler in *thes. Notar. p. 2. c. 67. q. 10. & cap. seq.* quorum tamen omnium à Justiniano in *d. l. f. & Nov. 1.* nulla planè sit mentio. † Jure Wirtembergico, quæ sint necessaria, & quæ non sint, videre est in *Landt. p. 3. tit. 22. & apud Plebftium disp. 3. th. 268.* † Conserbantur ergo inventaria secundum cujusque loci Statuta & consuetudines receptas; quibus deficientibus, Justiniani Constitutio observetur strictissimè, *arg. l. 32. C. de appell. l. 27. C. de testam.* † Quod etiam responderunt J. C. i. Lipsienses: Und ob gleichnach etlicher Rechtsgelehrter Meinung / die solemnitäten / so die Recht pro forma erfordern / nicht mehr in Übung zu seyn davor achten wollen / dan noch nirgends zu finden / daß dieselben in Rechten geendert / oder aufgehoben / und derowegen billich bestehen verbleiben und gehalten werden müssen / so werden auch diese Zierlichkeiten bey Aufzeichnung eines beständigen Inventarii nach Verordnung der Rechte billich in acht genommen. Richter *decis. 59. n. 22.*

- XVI.
- 1 Videamus & causam finalem, quæ est indemnitas heredum, docente ipso Imperatore in *l. f. pr. & §. 14. ibi: alter rudis & novus à nostro numine repertus, per quem ad eunt sine damno conservantur.* † Introductum enim est hoc beneficium
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- 35
- 36
- 37
- 38
- 39
- 40
- 41
- 42
- 43
- 44
- 45
- 46
- 47
- 48
- 49
- 50
- 51
- 52
- 53
- 54
- 55
- 56
- 57
- 58
- 59
- 60
- 61
- 62
- 63
- 64
- 65
- 66
- 67
- 68
- 69
- 70
- 71
- 72
- 73
- 74
- 75
- 76
- 77
- 78
- 79
- 80
- 81
- 82
- 83
- 84
- 85
- 86
- 87
- 88
- 89
- 90
- 91
- 92
- 93
- 94
- 95
- 96
- 97
- 98
- 99
- 100

principaliter in favorem heredis, cui Imperator hoc modo ple-
nè prospicere voluit, & ne dum lucrum sperat, in damnum inci-
dat. l. f. §. 4. Cod. de tur. delib. † Per consequentiam tamen 3
etiam defunctorum honori consulere videtur hoc juris reme-
dio; quo heredes invitantur ad hereditates adeundas.
† Interest nempe defunctorum, ut habeant successores, l. 6. de 4
interrog. & triste ac miserabile est, nec ignominia caret, de-
cedere sine herede, & bona alicujus distrahi sub ipsius nomine.
§. 1. l. qui & à quibus manum. Rittershus. de differ. jur. civ. & ca-
non. lib. 4. c. 7. † Ac licet inventarii quoque confectio non- 5
nullis, respectu defuncti, probrosa videatur; Coler. decis. 68.
n. 4. Carpzov. p. 3. c. 33. d. 18. n. 7. tamen melius est aliquem, licet 6
cum inventario, quam nullum habere heredem. † De cons-
uetudine quorundam locorum causæ finali accessit publicum
interesse, propter quod inventaria quoque confici jubentur.
vid. ib. 3.

XVII.

Causas sequuntur effectus; qui respiciunt vel damnum 1
heredis avertendum; vel lucrum ei acquirendum. Effectus.
l. f. §. 4. C. de tur. delib. Heres, qui secundum Justiniani Con-
stitutionem inventarium confecit, sine omni periculo & dam-
no rerum suarum, hereditatem habere debet. d. l. f. §. 4. §. 13.
§. 14. Novell. 1. cap. 2. §. 1. † Ad hoc autem obtinendum, heredi 2
I. datur exceptio; H. Priora contra defunctum com-
petentia jura reservantur; & III. retentio expensa-
rum conceditur. † Exceptio; quæ heredi datur; est 3
vel inventarii conficiendi, vel inventarii confecti. † Illa Exceptio.
est dilatoria. arg. §. 10. l. de Except. & competit heredibus inven- 4
tarium facturis, ne intra tempus ad illius confectioem indul-
tum, à legatariis vel creditoribus molestentur, vel in jus vocen-
tur. d. l. f. §. 11. † Et locum habet hæc exceptio, sive actio con- 5
tra heredem instituenda sit realis, sive personalis. d. l. f. §. 11.
ibi: vel res hypothecarias, quis ex hypothecarum auctoritate vindi-
care. Nec excipimus rei vindicationem. arg. d. §. 11. Fachin.
lib. 6. contro. cap. 27. † Verùm quamvis exceptiones dilatorie 6
regulariter ante litem contestatam sint proponendæ. l. 19. C. de
probat.

- probat. l. pen. C. de except. Süssl. Würtemb. Landr. p. 1. r. 23. p. 110; Carpz. p. 1. c. 3. def. 17. n. 3. hæc tamen non minus postquam ante litem cum defuncto contestatam; imò etiam post sententiam contra illum latam, ad ejus executionem impediendam opponi potest. Matth. Berchbius part. 1. concl. 84. n. 69. Boër. decis. 33. n. 3. Matth. Colerus de process. execut. p. 2. 6. 3. n. 396. † Excipiuntur enim a prædicta regula exceptiones post litem contestatam demum emergentes; quæ etiam post litem allegantur. c. pastorales. 4. extra de except. & ibi Matth. Colerus num. 8. Præterea Justinianus generaliter prohibet, ne intra tempus illud heredes inquietentur, vel in iudicium vocentur. Quomodo autem sine heredum citatione & inquietatione sententia exequi, aut post litem contestatam legitime procedi poterit? Diss. Ant. Faber in Cod. l. 6. r. 19. def. 38. pro quo nihil facit. l. 34. ff. de iudic. † Durante autem hac dilatione, contra Creditores nulla currit temporis præscriptio. d. l. §. 11. in f. arg. l. 1. §. f. C. de annal. except. † Nec interim heredes hereditarios debitores convenire prohibentur. Quippe quod in heredum favorem est introductum, in illorum odium detorqueri nequit. l. 6. C. de legib. Perez. in Cod. r. de iur. delib. n. 11. Boër. decis. 33. n. 4. † Purè si heres adierit hereditatem, secundum l. §. 1. C. de iur. delib. iure civili intra novem dierum spatium, à nemine conveniri, aut alio modo inquietari potest. Novell. 115. c. 5. §. 1. Matth. Colerus p. 1. decis. 70. n. 1. Carpz. p. 3. c. 14. def. 15. n. 6. † In foro Saxonico istud verbum dreiffigsten der Erb niemands zu antworten schuldig, oder etwas zu geben verpflichtet. Matth. Colerus d. decis. 70. n. 7. imò intra trigefimum hereditas neque ab ipsis heredibus molestari debet. Welenbee. w. ff. de iur. delib. in f. Matthias Colerus de process. execut. p. 2. c. 3. num. 397. & seq. & d. decis. 70. n. 2. & decis. 202. Carpz. p. 3. c. 14. d. 14. 15. 16.

Exceptio inventarij confecti.

Quæ pertinet ad hereditatis quantitatem.

XVIII.
Exceptio inventarij confecti pertinet, vel ad rerum hereditarium quantitatem, vel ad illarum qualitatem. Illa, quæ quantitatem respicit, datur heredibus, qui secundum formam & modum à Justiniano præscriptum per-

portorium confecerunt, ne ultra hereditatis vires ab illis aliquid exigatur. *d. l. §. 4. C. de jur. delib. §. 1. de hered. qual. & differ. Landt. p. 3. t. 22. §. Wann nun einer.* † Quamvis enim heres cum inventario, etiam verus sit heres, & in universum jus defuncti succeda. *Billiget. ad Donell. Enucl. lib. 7. c. 3. lit. m. Georg. Adam Struv. Exerc. 27. th. 24. ex constitutione tamen Imp. Justiniani nobilissimâ & æquissimâ, ipsi datur perpetua exceptio; ne aliquid ultra hereditatis vires ab illo exigatur. d. l. §. 4. † Quæ exceptio paratam quoque impedit executionem. arg. d. §. 4. Berlichius p. 1. concl. 84. n. 70. Johan. Zangerus tr. de Except. part. 3. c. 26. n. 102. Nicol. Calvol. prax. §. 12. concl. 1. n. 54. † Locumque habet & opponi potest, licet heres legatariis aut creditoribus minus privilegiatis prius solverit, & postea creditores prælationis jus habentes superveniant. d. l. §. 4. & seqq. † Potest namque heres primum venientibus bonâ fide solvere, & posteriores venientes, etiam posteriora jura prætendentes hac exceptione repellere. d. l. §. 4. Anton. Faber in Cod. t. de jur. delib. def. 33. † Reservatâ tamen hisce creditoribus actione hypothecaria, vel indebiti, aut ex lege conditione, contra legatarios vel minus privilegiatos creditores, quibus vel pecunia soluta, vel res in solutum est data. d. l. §. 4. 5. 6. 7. † Et hæc potestas heredibus concessa, etiam emptores, quibus heres pro legatis & debitis solvendis res hereditarias vendidit, tutos reddit. d. l. §. 5. §. 8. † Quid verò si hereditatis quantitas in inventario designata casuali rerum interitu fuerit deminuta? Si domus hereditaria incendio, servi morte, vel aliâ res furto, sine heredis culpâ perierint, poterit ne heres efficaciter pro totâ Inventarii quantitate conveniri? Minimè. Hoc enim è diametro pugnaret cum ipsa Justiniani mente, multis & repetitis verbis enixè declarata. Hoc voluit, hoc constituit Justinianus, ut heres hereditatem habeat sine periculo, sine damno, nihilque de sua substantia penitus amittat. *l. f. §. 4. §. 13. §. 14. C. de jur. delib. Excepimus, inquit d. in Nov. 1. c. 2. §. 1. homines ex damno rerum suarum.* Hoc itaque in casu heres tenetur, in quantum salvæ sunt hereditatis vires: & ne ultra illas conveniatur, hac exceptione se defendere potest.*

C 2

Ex:

XIX.

- 1 Exceptio Inventarii, quæ rerum hereditariarum respicit qualitatem, datur heredibus, qui inventarium ritè confecerunt, ne alias, quàm in hereditate repertas res, creditoribus aut legatariis exsolvere cogantur. † Regulariter quidem invito creditori aliud pro alio solvi non potest. *l. 2. §. 1. de Reb. Cred.*
- 2 Heres tamen, qui à creditoribus vel legatariis ad solvendam pecuniam, vel aliam rem in hereditate onerosâ (vid. *Surd. decis. 30. num. 14. & decis. 318.*) non repertam, convenitur; exceptione inventarii oppositâ impetrare potest, ut illi res hereditarias in solutum accipere compellantur. *d. l. f. §. 4. & 6. C. de jur. delib. - Surd. dd. ll. C. I. A. lib. 29. t. 2. th. 34. n. 4. Obrecht. disput. 20. th. 593. & seqq.* ubi addunt; † Quod creditor præcisè ab herede pecuniam exigens, & rem in solutum accipere recusans, incidat in pœnam plus causâ petitionis; de quo tamen nos maximè dubitamus. Siquidem res, quæ hoc casu in solutum datur, non est in obligatione, sed in solutione. † An verò heres vi hujus beneficii ab hereditate semel aditâ liberè abstinere, & illam totam creditoribus lacerandum relinquere valeat; adeò ut ipse heres esse desinat, & ulteriùs pro hereditatis viribus non teneatur, nec Domiciana, nec vana est quæstio.
- 3 † Pro negativâ stat communis juris regula; quod ille, qui semel heres extitit, heres esse non desinat. *l. 88. ff. de hered. inst. l. 7. §. 10. ff. de minor.* Undè heres 25. annis major (Pupillâ enim & minores hîc speciali utuntur jure. *l. 27. pr. & §. 1. ff. de A. & O. H.*) quæsitam hereditatem repudiando nihil agere dicitur. *l. 3. l. 4. C. de repud. vel abst. hered.* † Heres enim hereditatem etiam cum inventario adeundo, legatariis ex quasi contractu, & creditoribus hereditariis per successionem in jus defuncti, obligatur. *§. 5. 1. de oblig. qua quasi ex contract. arg. l. f. §. 4. & 11. C. de jur. delib.* Obligationi verò semel contractæ renunciare potest nemo. *l. 5. C. de O. & A. l. 11. de R. I.*
- 4 † Quod enim vulgò dicitur, inventarium constituere heredem in eo gradu & statu, ac si nulla facta esset hereditatis aditio, & hereditatem videri & censerî jacentem; magnum postulat, imò falsum est, fatente ipso Carpov. *part. 1. c. 28. d. 8 n. 1.*
- 5 † Prætercâ consilium suum in alterius injuriam, fraudem, damnum

damnum & detrimentum mutare, naturalis prohibet ratio. *L. 75. de R. l. & ibi Johan. à Sancte.* Quis autem non videt, non solum creditores & legatarios, sed etiam defunctum per illam desultoriam heredis levitatem lædi quàm maximè? Creditores, & legatarii, qui intrâ trium aut duodecim mensium spatium, spe proximæ solutionis, acquieverunt, nunc demum non sine maximo illorum damno, bonorum curatores, qui bona interim administrant, & ipsis satisfaciunt, quærere & constituere cogentur: Defunctus item suo privaretur herede; quom tamen ut habeat, ejus maximè interest. *l. 6. ff. de interrog. §. 1. l. qui & ex quib. caus. manum.* † Accedit insuper, quod Justinianus veter expressè. *Nov. 1. c. 2. §. 1.* ne defuncto fiat injuria; qua utique efficeretur, si heres aditam hereditatem iterum relinqueret, repudiaret. *arg. d. §. 1. quib. ex caus. manum.* † Exemit Imperator heredes ex damno rerum suarum. *Nov. 1. cap. 2. §. 1.* Verùm ab oneribus hereditariis pro hereditatis quantitate illos non liberavit; nec libertatem ipsis concessit ab hereditate semel acquisitâ, cum aliorum damno & injuriâ, contra tot præclarissima & æquissima jura, abstinendi. Imò ipse Imperator heredibus verbis expressis hereditaria onera ad relictæ substantiæ mensuram imponit, & ut pro illius quantitate creditoribus & legatariis satisfaciunt, jubet. *d. l. f. §. 4. Nov. 1. cap. 2. §. 1. in pr.* Ingratissimi certè, qui profusum inventarii beneficio, leve hoc munus in se semel susceptum adimplere recusant. Sed quid multis? Audiamus ipsam Imperatorem verbis expressis hanc quæstionem decidentem. Ita enim edicit in *d. l. f. §. 4. Et si prefatam observationem inventarii consiciendæ solida verint: hereditatem sine periculo habeant.* Habeant ergo heredes semel acquisitam hereditatem, & ab illâ contra Imperatoris verba & mentem, cumque alterius injuriâ, ne abstineant. † Hanc sententiam in pronuntiando quoque secuti sunt Juri Lipsenses, ita respondentes: Demnach aber und dieneß die Schwester Tochter ihres Vattern halbe Verlassenschaft bettebet / und also einmal Erbe worden, sich derselben angemasset, / Schulden bezahlet / Legata abgestattet, und dadurch gleichsam mit den Glaubigern contr: hirt / und sich ihnen verbündlich gemacht / und demnach Erbe seyn und bleiben muß.

So ist auch mehr erwähnte Schwester-Tochter von ihres Vaters halben Verlassenschaft abzustehen, dieselbe den andern Vetzern oder Glaubigern nach Abführung ihres bezahlten Antheils, hinweg zu überliefern, oder einen Curatorem honorum bestatigen zu lassen, nunmehr nicht befugt. *B. R. W.* Et in hanc sententiam quoque inclinare videtur Benedictus Carpzovius lib. 6. tit. 7. Respons. 73. n. 13. (ubi præmissam sententiam refert,) † à qua tamen recedit & contrariam affirmativam sententiam propugnare allaborat, in *decis. 25.* secutus Sebastianum Monticulum in *tr. de invent. præfat. n. 140.* quorum rationibus quanta vis insit, in conspectu videbimus.

XX.

I. Præter explicatam exceptionem; heredi, ne damnata
Obligatio- aliquid ex hereditate cum inventario aditâ sentiat, reservan-
num confer- tur quoque jura & actiones contra defunctum competentes:
ratio. sublato omni confusionis effectu; † Quâ aliâ jure ordinario
2 obligationes & exinde competentes actiones inter defunctum
 & heredem, post hereditatis aditionem solvuntur & extinguuntur. *l. 75. l. 95. §. 2. ff. de solut. l. 7. C. de pact. l. 14. C. ad L. Falcid.* Retinet enim heres vi hujus beneficii actiones suas, quæ mortuæ non solvuntur, salvas & integras, ac cum aliis creditoribus per omnia, observato tamen legitimo juris ordine, eandem habet fortunam. *d. l. f. §. 9. Berlichius part. 2. decis. 203. n. 1. & 2.*
3 † Ipsi quoque heredis obligationem, quâ defuncto erat adstrictus, in hoc casu, confusione non extingui, verius est. *arg. l. 41. §. 2. vers. & cum debitor. ff. de evictio. l. 1. §. 18. l. 87. §. 1. ad L. Falcid.* Ne scilicet heres cum creditorum damno contra ipsam naturalem rationem, fiat locupletior; *l. 14. de condit. indeb. aut b. n. c. in alienius injuriam extendantur, contra l. 4. C. de emancip. liber. l. 18. ff. ex quib. caus. major. Rittershus, ad Nov. part. 6. cap. 8. n. 22. Peretz, in Cod. de jur. delib. num. 11. Carpz. lib. 2. tit. 10. Respons. 75. n. 11.*

XXI.

Expensarum
retentio.

Tandem, ut heres sine damno conservetur, ipsi quoque concessum est jus retentionis ratione expensarum. Deducere enim & retinere potest heres, quicquid in finis expendit; vel in testamenti insinuationem, vel in inventarii confectionem, vel

vel in alias necessarias hereditatis causas probaverit se exsolvis-
se. l. f. §. 9. in f. C. de iur. delib. Fürstl. Würt. Landr. p. 3. r. 22.
Wann nun einor. Carpz. p. 3. const. 33. def. 17. Plebth. dist. 3. tb. 272.

XXII.

Effectus inventarii hereditatis, qui heredi lucrum adfert, F
est commodum Legis Falcidiae; ut heres legatis, quibus exhau- Falcidiam
sta est hereditas, quartam detrachere possit. l. f. §. 4. C. de iur.
delib. † Veteri quidem jure omnibus heredibus, etiam inven- 2
tarium non conscientibus, quartam Falcidiam detrachere lice-
bat; verum post Justiniani constitutionem, inter inventarii no-
stri effectus, rectè refertur Falcidia detractio. Mis enim hodie
tantum heredibus conceditur, qui inventarium ritè & legitime
conseripserunt. d. l. f. §. 4. modo illud testator in ultima sua vo-
luntate expressè non prohibuerit. Nov. 1. c. 2. §. 2.

XXIII.

Quanta autem heredibus legitime inventaria concien- 11
tibus commoda & beneficia obveniunt; tanta eorundem con-
temporibus contingunt damna & detrimenta. Ut itaque
contraria juxta se posita magis elucescant, hæc quoque, sed
paucis, contemplabimur. Obligantur verò heredes, qui spre- 2
to inventarii beneficio, hereditatem purè adierunt, efficaciter
ad omnia hereditatis onera; & quidem non secundum defun-
cti patrimonii modum, sed in solidum; etiamsi exiguus sit he-
reditatis census, & onerum cumulus quam maximus. l. f. §. 14.
C. de iur. delib. † Sibi enim imputent heredes, quod saluber- 3
rimum Imperatoris consilium neglexerint, & temerario pro-
posito pro novo beneficio, vetus elegerint gravamen. d. §. 14.
Volentibus nulla sit injuria. l. 1. §. 5. ff. de injuriis. Et quod
quisque ex culpa sua damnum sentit, non intelligitur damnum
sentire. l. 203. de R. I. † Non autem defuncti creditoribus 4
tantam ad æs alienum, verum etiam legatariis ad integra lega-
ta, de suo quoque præstanda tenentur. d. l. f. §. 14. §. 12. Nov. 1.
cap. 2. §. 2. in pr. Creditoribus per voluntariam & puram ad-
ditionem in locum defuncti se supposuerunt. d. l. f. §. 11. Legi-
tariis per quasi contractum sese obligarunt. §. 3. l. de obl. qua
quasi ex contr. † Quid verò si creditores & legatarii seiant &
conscienceantur, hereditatem non fuisse solvendo? In hoc casu, 5

- in quantum res alienum & legata excedunt hereditatis vires, heredes absolvunt, David Mevius ad *Ius Lubec. part. 2. tit. 1. art. 6. num 5.* Peretz. in *Cod. de jur. delib. num 12.* Sichardus ad *l. f. §. 4. n. 1. 2. & 3.* Henricus Zoellius ad *D. tit. de iure delib. n. 15.*
- 6 Verum, † ut nobis videtur, contra Iulianiani mentem, & ejus juris principia. Supplebit, inquit Imperator, legatarios & fideicommissarios: licet pura substantia morientis transcendat mensuram legatariorum datio. Sive uti Haloandri habet versio: Satisfaciet legatariis & fideicommissariis, tamen si legatorum praestatio pura substantia defuncti modum excesserit. *Novell. 1. cap. 2. § 2.* & paulo post: Praestabit eum illis, ut penam suae improbitatis luat, ex eo, quod leges transgressus sit, cum licuisset illi caute omnia agentis, non solum nihil sentire damni, sed etiam per contrarium ea, qua lege
- 7 falcidia deseruntur, lucri facere. † Et veteri jure, quod hereditas obliget heredem aeri alieno, etiam si non sit solvendo, plusquam manifestum est. *l. 2. ff. de A. & O. H. l. 33. ff. solut. matrim. l. 10. C. de iur. delib.* Siquidem is, juris universi, quod defunctus habuit, successor est. *l. 24. ff. de V. S. l. 62. de R. l. 1. l. 37. de A. & O. H.* hoc est, tam illius, quod ipse in alios habuit, quam quod alii in ipsum habuerunt. † Qui autem novum negligit beneficium, vetus eligit gravamen. *d. l. f. §. 14. C. de iur. delib.*
- 8 † Heredem ejus, qui bonis cessit, posthabito licet inventario, non tamen in solidum, sed tantum pro viribus bonorum ejus, cui successit, teneri, scribit Henricus Zoellius in *Comm. D. tit. de iur. delib. num. 21.* addita sequentiatione: cum non debeat teneri
- 9 in plus, quam tenebatur defunctus. † Verum defunctum, qui bonis cessit, ad solidum non fuisse obligatum, postulatum est. Miserabile enim cessionis auxilium, a carcere quidem, sed non ab obligatione liberat cedentem; qui etiam post bonorum cessionem creditoribus suis, in quantum debitum non receperunt, est & manet obligatus in solidum. *l. 1. l. 7. ibi: cum apertissimi juris est, & inter patres familias, & inter alieno juri subjectos. si quid postea eis pinguis accesserit, hoc iterum usque ad modum debiti posse a creditoribus legitimo modo apelli. C. qui bon. ced. post. l. 7. ibi: donec suum consequatur. ff. eod.* † Cum igitur defunctus adhuc fuerit dicto modo obligatus: de herede ejus ut aliud dicamus, causa
- 10 est nulla, arg. *l. 24. de V. S. l. 8. d. A. & O. H. l. 10. C. de iure delib.*

† Ex-

† Exceptio enim competentis, in bonis postea quaeritis ceden- 12
 ti competens, heredi nihil prodest. Illa siquidem personalis
 est; nec in heredem transit; sed morte cedentis extinguitur.
l. 12. l. 13. ff. solut. matrim. l. 7. pr. ff. de Except. l. 63. §. 1. ff. pro
focio. l. 24. §. 1. de re jud. † Et heredes illarum personarum, 13
 quae competentis beneficio gaudent, in solidum, & integrum
 teneri & condemnari, discretis verbis pronuntiat Jctus Paulus
in l. 25. pr. ff. de re jud. Sciendum est, inquit, heredes earum persona-
rum, non in id, quod facere possunt, sed in integrum teneri. Et in l. 41.
in pr. ff. eod. Et sicut heres donatoris in solidum condemnatur. Ver-
ba autem ubi sunt elata, sibi omnis cessare debet cavillatio & Dispu-
tatio, Consl. Francos. 12. in f. † Ceterum ut dicto modo heredes 14
 obligentur, nulla est differentia, siue inventarium plane omis-
 sum, siue vitiose & non rite fuerit conscriptum, arg. *d. l. f. §. 4. C. de Iur.*
delib. Nov. 1. c. 2. §. 2. l. 6. ff. de his, qui satisd. l. 2. ff. de auctor. tut.
 † Nec minuit dictum heredis obligationem descriptio bonorum, 15
 facta ab ipso defuncto. Ipse enim heres, ut hereditatem sine da-
 mno habeat, illius inventarium conficere tenetur; & quidem se-
 cundum formam à Justiniano praescriptam. *l. f. §. 2. ibi: Omni ra-*
quon modo inventarium ab ipso. §. 4. §. 14. C. de jur. delib. Viven-
tis autem nulla est hereditas, nullus heres, l. 1. ff. de hered. & act.
vend. Myns. Respons. 79. n. 53. Biccus in aureis, pag. 285. Lit. f.
C. I. A. lib. 29. t. 2. tb. 36. n. 4. † Neque aliud dicendum esse ar- 16
 bitramur, respectu scilicet creditorum, etiamsi defunctus expressè in-
 ventarium remisisset, simulque dixerit; heredem, quamvis inventa-
 rium non confecerit, ultra hereditatis tamen quantitatem haud
 debere teneri. arg. *l. 55. ff. de leg. 1. vid. Wesenb. consil. 86. Peretz.*
in C. de jur. delib. n. 18. † An verò omnes heredes, omisso inventa- 17
 rio, ad omnia hereditatis onera praedicto modo obligentur, spi-
 nosa & maximi momenti est quaestio. † Justinianus Imperator 18
 noster generaliter loquitur, & in *l. f. C. de Iur. delib.* & in *Nov. 1.*
§. 2. praecipue in c. 4. in f. ibi: communem namque legem omnibus
hominibus ponimus. Ea propter contra personas specialiter & ex-
 pressè non exceptas fundatam habebimus causam, arg. *l. 1. §. 1. ff.*
de leg. praestand. l. 8. ff. de publ. in rem act. Nicol. Everhardus *los.*
leg. 1. n. 2. Math. Steph. dialect. jur. lib. 2. loc. 9. n. 2. † Ad Sacer- 19
 dotes, Milites, (quibus solennitates & subtilitates Inventarii remi-
 sit

D

lit

- sit in l. f. §. f. C. de jur. deliber. vid. Georg. Acac. Enenck. 77. de
 privil. milit. libr. 2. pr. 17.) & illos, qui ex regio sunt comitatu, ex-
 pressis verbis, ipse Imperator, hanc suam extendit constitutionem.
- 20 Nov. 1. c. 4. §. 1. in f. † Specialibus quoque verbis comprehendit
 liberos parentibus suis succedentes; quod nimium & illi, aut in-
 ventarium conscribere aut res alienum & legata in solidum exsol-
 vere debeant. d. l. f. §. 1. §. 2. §. 12. ibi: *sin verò postquam adierint,*
vel sese immiscuerint. presentes vel absentes inventarium fa-
cere distulerint: & datum jam à nobis tempus ad inventarij conse-
ctionem effluxerit; tunc ex eo ipso quod inventarium secundum for-
nam presentis constitutionis non fecerint: & heredes esse omni-
modo intelligantur & debitis hereditariis in solidum teneantur:
nec legis nostræ perfruantur beneficio, quam con-
tinnendam esse censuerunt. Nov. 1. c. 2. §. 2. l. 10. C. de jur. delib.
- 21 *ibi: neq; inopia patris te excusat. &c. † Quomodo igitur deduc-*
ere & retinere poterunt legitimam? Nec novum est, ut liberi
suo facto amittant legitimam. vid. Riemerum decad. 6. q. 7. Pe-
retz. in C. de jur. delib. n. 13. Locamerum q. 245. C. I. A. d. t. 2.
th. 36. n. 5. Bachovium ad Tr. v. 2. d. 12. th. 9. Lit. a. Giphanium
ad l. f. C. de jur. delib. à quibus recedunt Georg. Acac. Enenck.
tr. de privil. parent. & liber. priv. 14. part. 1. c. 14. n. 45. Gail. 2.
obs. 138. n. 14. Myns. ad §. 6. Inst. de hered. qual. & diff. Harppr.
ad §. 5. d. t. Quorum sententiæ tanquam communi in praxi inha-
rendum censet Rittershusius Nov. p. 6. c. 8. n. 38 quod tamen re-
spectu creditorum locum inveniet nullum. arg. l. 8. §. 9. ff. de in-
offic. testam. † De Ecclesiâ, Monasteriis, Fisco; itemque Paren-
tibus, Mulieribus, Rusticis & similibus, purè hereditates adveni-
tibus, non est, quod dubitemus, quin & illi in solidum obligentur.
Adest constitutionis generalitas in dictis personis haud limitata.
Ad sunt clara Imperatoris verba, quæ hoc satis superque demon-
strant. d. f. Nov. 1. c. 4. §. 2. in f. ibi: & in omni personâ, sive pri-
vatâ, sive militari, sive sacerdotali, sive Imperiali, sive alterius cujus-
libet. Communem namq; omnibus hominibus hanc legem ponimus.
Covarruvias in c. 1. n. 16. de testam. Fachineus 6. controv. 20. & 21.
Petr. Gregorius Syntag. jur. lib. 46. c. 3. num. 14. C. I. A. lib. 29.
 23 *tit. 2. th. 31. † Salvo tamen Ecclesiæ & aliis privilegiariis personis*
 in

in integrum restitutionis remedio. *c. 1. extra. d. restit. in integr.*
 Fachin. *d. c. 2. in f. Petr. Gregor. d. n. 13.* † Jure Canonico, he- 24
 redes, licet inventarium neglexerint, ultra hereditatis tamen men-
 suram non teneri, tradit Rittershus. *tr. de diff. jur. civil. & can.*
lib. 4. c. 7. & Georg. Schulz / *Synops. inst. tit. de hered. qual. &*
differ. Lit. E. aliter Georg. Lauterbach / apud Rittershusium d. tr.
diff. 5. At verò cum ad hoc probandum, nullum Juris Canonici
 textum adducant; eà causà illis accedere non possumus. Nulla
 etenim admittenda est differentia inter Civile & Canonicum Jus,
 nisi illa textu probetur expresso. *c. 8. extra. de iud. c. 1. extra. de*
nov. oper. nunc. c. cum expediatur. 29. de Elect. in 6. standumque est
 juri civili, etiam in foro canonico, si illud canonum jure expressè
 mutatum non reperiatur, docente ipso Rittersh. *d. tr. in proem.*
regul. 2. Fachino 6. contror. 20. & 23. † Saxonici & civilis juris 25
 in hoc capite notabilem deprehendimus differentiam. Saxonico
 namque jure heredes nunquam, etiam si puè & non confecto in-
 ventario adierint hereditatem, ultra ejus vires efficaciter obligan-
 tur. Sächs. Landr. *part. 1. tit. 6. in pr. ibi: Wer das Erb nimbt/*
der soll zu recht die Schuld gelten / als ferne das Erb wehret.
 Quem textum generaliter & simpliciter accipiunt illius juris inter-
 pretes; Illorumque explicationem non tantum consuetudo, sed
 etiam summus Juris Saxonici Defensor & Interpres speciali con-
 stitutione comprobavit. *p. 3. const. 33. ibi: Carpzov. def. 18. Ber-*
lich. part. 3. concl. 46. n. 10. Matth. Coler. p. 1. decis. 68. num. 6. 26
 Georg. Schulz *d. l.* † Tenentur tamen heredes, inventarium non
 exhibentes, in illo foro ad specificationem juratam. Carpzov.
d. def. 18. & libr. 6. tit. 7. Respons. 66. & 67. cujus formulam re-
 fert Christophorus Philippus Richer. *decis. 58. num. 36.* † Cum 27
 autem civili jure heredes, inventario neglecto, legatariis etiam de
 suo satisfacere cogantur, frustra erunt solliciti de Falcidia detra-
 ctione: quam in hoc casu Imperator quoque denegat expressè in
l. f. §. 14. C. de iur. delib. Nov. 1. c. 2. §. 2. † An verò idem de 28
 quarta, quæ hodiè Trebellianica vocatur, dicendum sit, de eo in-
 ter Doctores maxima est altercatio; adeò ut vix discerni possit,
 quæ sit communior. Negativam tamen usum, etiam in augustissimo
 Imperii Consistorio, quod Spiræ est. (cujus observantiam infe-
 rio-

- riores meritò sequentur Iudices. arg. §. ult. 1. de iurisdat.) receptam esse, testatur Andr. Gail. 2. obs. 133. n. 14. Mynsinger. 3. obs. 60. C. l. A. lib. 29. t. 2. th. 36. n. 7. † Denique extinguuntur quoque obligationes, & oxindè hereditibus contrà defunctum competentes actiones. l. 7. C. de pact. arg. l. f. §. 9. C. de jur. delib.
- 29 † Quod ipsam in foro quoque Saxonico procedere, docet ac defendit Zangerus 1r. de Exceptionib. part. 3. c. 9. num. 35. & Berlichius part. 2. decis. 203. ubi refert, in hanc rem sequenti formâ respondisse Jctos Lipsienses, Wittebergenfes, Jenenses, & Marpurgenfes; Hat N. N. simpliciter adiret / so ist dadurch die Obligation / und das debitum des defuncti pro parte sua hereditariâ, so wol nach Sächf. als allgemeinen beschriebnen Rechtsen confuadiret und erloschen / W. N. W. Sed ab hisce divortium fecere Scabini Lipsienses; quorum sententiam refert & defendit Carpz. p. 3. c. 33. des. 19. exultimans, juratam specificationem in foro Saxonico cum inventario eandem habere vim & potestatem, d. des. 19. & d. 18. in f. quod prælaudati Dd. negant. † Consuetudinem alleganti incumbit probatio; aded ut nec Iudici de consuetudine attestanti credantur. Carpzov. p. 2. c. 3. d. 22. n. 1. & 2. Et est. Cothman. vol. 5. Resp. 1. num. 446. & seqq. Jusque Saxoniceum strictè est accipiendum, maxime ubi exorbitat à Jure communi. Et deficiente expressâ Juris Saxonici decisione, standum est juri communi, Treutl. v. 1. d. 1. th. ult. lit. a. Et sic tandem
- 31

TERMINALIA SUNTO.

Ad Dn. Resp. Adfinem suum charissimum.

TE fore Theologum, gaudebam in pectore, magnum
 Ingenij propter florida dona tui;
 Verùm scripta docent, fore te, presentia, clarum
 Jurisconsultum consiliciumque gravem.
 Præstat utrumque: sacri tradas seu dogmata Verbi,
 Monstrando, cæli que sit ad astra Via;
 Seu recti exponas quondam mysteria Juris,
 Auxilio oppressos, consiliove juvans:
 Dum modo muneribus non excecatus, iniqua
 Iusta voces, veritâ iusta & iniqua vice.

deproperabat

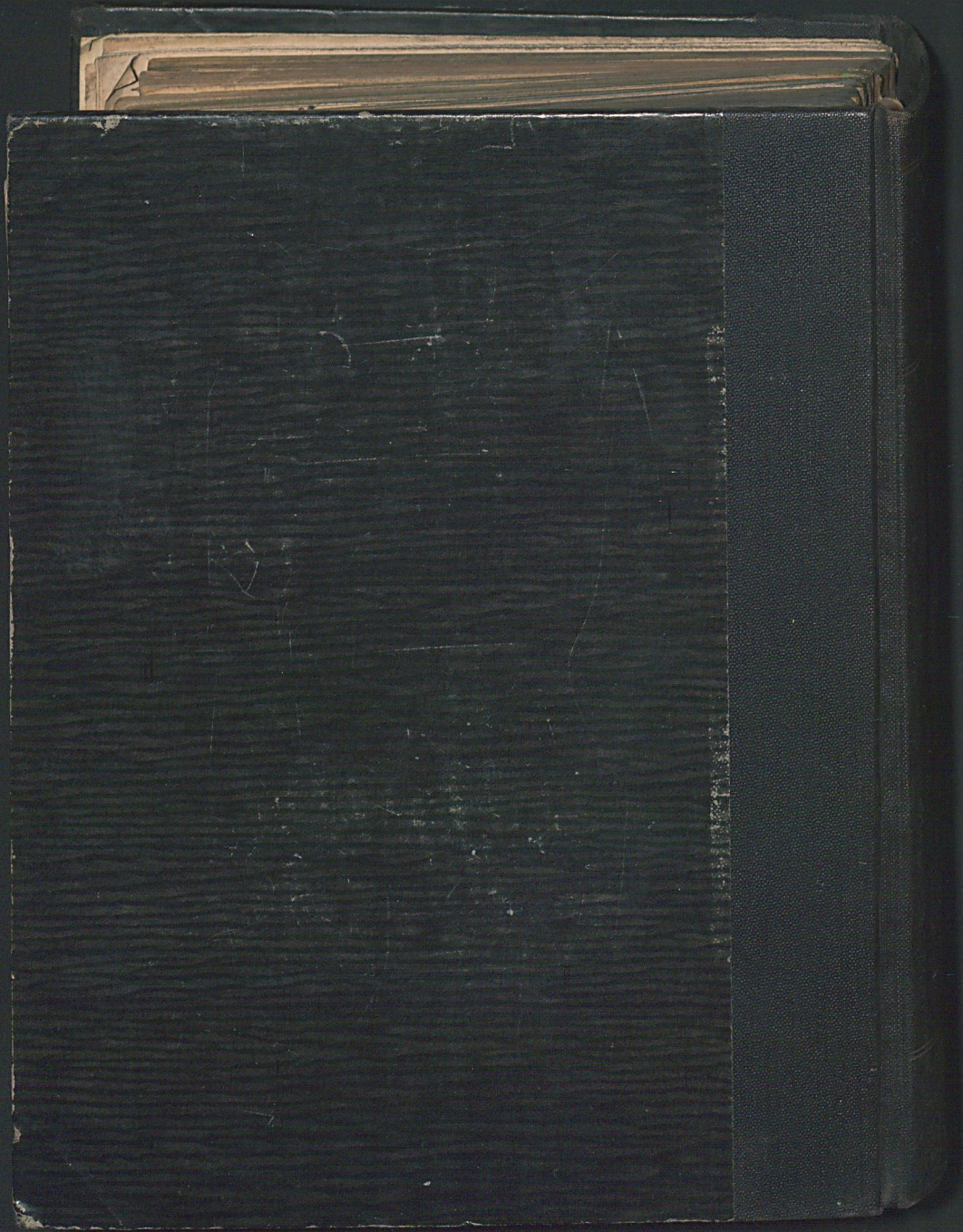
M. Rudolph. à Wolsdorff / dictus Weller,
 Eccles. Esling. Diaconus.

FINIS.

X 2615891

1077

B.I.G.

Farbkarte #13

No 217.

N. J. C. 1650, 1.
Juridica,
De
HEREDITATIS,
Quam
ESIDE
ADAMO Lauterbach/
ademia Tubingensi
fessore,
2. Novembris,
rog, consuervis,
amini submittit
ERICUS Walleser/
NGENSIS.
M.DC. L.

